

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित
ग्राहक तक्रार निवारण मंच
कोल्हापूर परिमंडळ, कोल्हापूर यांचे समोर

ग्राहक तक्रार क्र. १६६-२०१०/

दिनांक :

श्री. तुकाराम कृष्णा काटकर,
वॉर्ड नं. १, घर क्र. ५०२, वृंदावन कॉलनी,
सांगली रोड, इचलकरंजी.

अर्जदार

विरुद्ध

- १) कार्यकारी अभियंता (का.) तथा नोडल ऑफीसर,
म.रा.वि.वितरण कं.लि., संवसु मंडळ कार्यालय,
मंडल कार्यालय, ताराबाई पार्क, कोल्हापूर
- २) कार्यकारी अभियंता
म.रा.वि.वि. कंपनी मर्यादित,
विभागीय कार्यालय, इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर
- ३) उप कार्यकारी अभियंता,
म.रा.वि.वि. कंपनी मर्यादित,
अ उप विभागीय कार्यालय, इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर

विरुद्ध पक्षकार

कोरम :-

- १) श्री. बी.जी. पवार, अध्यक्ष,
- २) श्री. जी. बी. पानकर, सदस्य-सचिव
- ३) श्री. जी.सी. लेले, सदस्य

महाराष्ट्र राज्य विद्युत नियामक आयोग
(ग्राहक तक्रार निवारण मंच)

विनियम २००६ मधील ८.२ चे तरतुदीनुसार.

न्याय निर्णय

श्री. बी.जी. पवार, अध्यक्ष, ग्रा.त.नि.मंच, कोल्हापूर खालील प्रमाणे न्याय निर्णय देत आहेत.

श्री. तुकाराम कृष्णा काटकर, वॉर्ड नं. १, घर क्र. ५०२, वृंदावन कॉलनी, सांगली रोड, इचलकरंजी यांनी परिशिष्ट अ मध्ये महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गाऱ्हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम २००६ मधील नियम ६.१० नुसार वितरण कंपनी विरुद्ध मंचाकडे तक्रार दि.२८.७.२०१० रोजी दाखल केली. त्याचा तपशील खालील प्रमाणे -

तक्रारदार हे वितरण कंपनीचे ग्राहक आहेत. त्यांचा ग्राहक क्र. २५०३८००८०४१५ असा आहे. त्यामध्ये ८ एचपीचे वीज कनेक्शन दि. ४.३.१९८९ पासून आहे. तक्रारदार यांनी वाढीव भार मंजुरीसाठी दि. २.२.२००९ रोजी रितसर कागदपत्रे हजर केली. वि.प.ने दि. १७.३.२००९ चे पत्र क्र. ७१९ ने मंजुरी दिली. दि. १८.४.२००९ रोजी वाढीव ३ एचपीसाठी कोटेशनची रक्कम भरली. मंजुरी पत्र आले नाही, त्यामुळे चाचणी अहवाल देता आला नाही. वि.प.च्या उप कार्यकारी अभियंता अ उप विभाग इचलकरंजी यांनी पत्र क्र ७०९ दि. २६.२.२०१० नुसार जादा अनधिकृत वापर आहे असे सूचित करून रु.३१५०/- दंडाची नोटीस पाठविली. तसेच त्या बरोबर वीज चोरी बाबत येणे या सदराखाली रु.३१५०/- चे कोटेशन पाठविले. सदर दंडाच्या रकमेच्या वसुलीसाठी वि.प.ने तक्रारदार यांचा वीज पुरवठा दि. ७.४.२०१० रोजी कोणतीही कायदेशीर नोटीस न देता बंद केला आहे. अंतर्गत तक्रार निवारण कक्षा, कोल्हापूर येथे तक्रारदाराने दि. ३०.४.२०१० ला अर्ज दाखल केला. तक्रारदाराचे म्हणण्यानुसार वि.प.ने केलेली कारवाई बेकायदेशीर आहे, चुकीच्या नोटीसपोटी भरलेली रक्कम रु. ३१५०/- परत मिळावी.

वि.प.ने आपल्या दि. १२.८.२०१० च्या लेखी अहवालात तक्रारदार यांना वाढीव ३ एचपीचे मंजुरीपत्र व कोटेशन दोन्ही दि. १९.३.२००९ ला दिले होते. त्या अनुषंगाने तक्रारदार यांनी कोटेशन दि. १८.४.२००९ ला भरले. तथापी वाढीव लोडचा चाचणी अहवाल सादर केलेला नव्हता. या बाबत त्यांना त्यांचे मंजुरीपत्रकात सूचना दिलेल्या होत्या. दि. ३.२.२०१० रोजी कंपनीचे तपासणी पथकाने सदर कनेक्शन तपासले असता ग्राहकाचा वाढीव लोड हा १.७५ हॉ.पॉ. दिसून आला व त्या अनुषंगाने विद्युत कायदा २००३ मधील कलम १२६ प्रमाणे रु. ३१५०/- भरणेसाठी चलन दिले. ग्राहकाने ते चलन दि. ८.४.२०१० रोजी भरलेली आहे. या कारणास्तव ग्राहकाने केलेली भरपाईची मागणी अमान्य करावी. तसेच ग्राहकाने वाढीव लोडचा चाचणी अहवाल दि. २१.३.२०१० ला सादर केला आहे, त्या अनुषंगाने त्यांना त्यांचे लोडभाराचे कनेक्शन दि. ८.४.२०१० ला दिले आहे. अंतर्गत कक्षाने नुकसान भरपाईची मागणी फे टाळली आहे.

प्रस्तुतच्या प्रकरणाची सुनावणी दि. १८.८.२०१० ला मंचासमोर घेण्यात आली. तक्रारदार स्वतः हजर. वि.प.चे उप कार्यकारी अभियंता श्री. प्रशांत राठी हजर. तक्रारदार यांनी आपण भरलेली रक्कम रु.३१५०/-परत द्यावेत अशी मागणी केली मंजुरी पत्र मिळाले होते, कोटेशन भरले नाही. चाचणी अहवाल दिला नाही. तक्रारदार यांनी त्यांचे दिवाणजी श्री. संदीप तळेकर हे तपासणीचेवेळी हजर होते, तक्रारदार स्वतः हजर नव्हते असे मंचासमोर सांगितले. वि.प.तर्फे श्री. प्रशांत राठी यांनी स्पॉट इन्स्पेक्शनच्यावेळी ग्राहकाचा वाढीव लोड हा १.७५ हॉ.पॉ. दिसून आला व त्या अनुषंगाने विद्युत कायदा २००३ मधील कलम १२६ नुसार अनधिकृत वापराबद्दलची असेसमेंट करून दि. २६.२.२०१० ला बील दिले, ते ग्राहकाने भरले. दि. २१.३.२०१० ला वाढीव लोडचा चाचणी अहवाल दिला व त्यांना वाढीव लोडभाराचे कनेक्शन दि. ८.४.२०१० ला दिले आहे.

वरील लेखी/ तोंडी विवेचनावरून खालील मुद्दा निर्णयासाठी उपस्थित होत आहे.

- १) तक्रारदार यांनी मागणी केल्याप्रमाणे रु. ३१५०/- त्यांना ही रक्कम परत मिळणेचा हक्क आहे काय ?

उत्तर : नाही

कारणमिमांसा

तक्रारदार हा वि.प.चा जुना ग्राहक असून त्यांचे ८ एच.पी.चे कनेक्शन दि. ४.३.२०१० पासून आहे. वाढीव ३ एचपी भाराचे कोटेशन त्यांनी दि. ८.४.२०१० रोजी भरले. तक्रारदार यांनी चाचणी अहवाल देतेवेळेस सोबत मंजुरीपत्र आणले नसलेने चाचणी अहवाल देता आला नाही.

उभयबाजूंच्या कथनानुसार दि. ३.२.२०१० ग्राहकाचा भार तपासला असता, १.७५ एचपी इतका जादा वीज वापर होत असल्याचे दिसून आले.

तक्रारदार यांनी मंजुरीपत्र आले नसलेने चाचणी अहवाल देता आला नाही असे कारण दंडाची रक्कम परत मिळण्यासाठी सांगितले आहे. या उलट, वाढील लोडचा चाचणी अहवाल सादर केला नव्हता. तक्रारदार यांनी मंजुरीपत्रात तशा सूचना दिल्या होत्या. ग्राहकाने रु. ३१५०/- चे चलन दि. ८.४.२०१० ला भरले हे वादातीत आहे. प्रश्न असा उपस्थित होतो की, चाचणी अहवाल न दिल्याने वीज जोडणी दिली नाही असे म्हणता येईल काय ? याचे उत्तर नाही असे द्यावे लागेल, कारण तक्रारदार हे सन १९८९ पासून वीज ग्राहक आहेत. वाढीव लोडकरिता अर्ज केला, मंजुरीही मिळाली, परंतु मंजुरीपत्र आले नाही म्हणून चाचणी अहवाल देता आला नाही ही सबब विचारानंतर पुढे **after thought**) केल्याचे दिसते. त्यामुळे वि.प.ने विद्युत कायदा २००३ मधील कलम १२६ नुसार जादा वीज वापराचे बील दिले व तक्रारदाराने ते भरले हे योग्यच आहे व तक्रारदाराची मागणी सदर रक्कम परत मिळावी याला कुठलाही आधार नाही. तक्रारदाराने स्वतः चूक केली आहे व चुकीची वि.प.कडे भरपाई मागू शकत नाही. त्यामुळे तक्रारदाराची तक्रारीत मंचाकडून अपेक्षित मदत - वि.प.ला रु. ३१५०/- परत देण्याचे आदेश द्यावेत ही मागणी मान्य करता येणार नाही. वि.प.ने चलनानुसार मागणी केलेली रक्कम योग्य असून तक्रारदाराने ती भरलेली आहे ती त्याची जबाबदारी आहे व ती परत मिळण्यास ते हक्कदार नाहीत. खालील प्रमाणे आदेश -

आदेश

१) तक्रार फेटाळण्यात येत आहे.

२) या निर्णयाविरुद्ध तक्रारदार यांना अपील करावयाचे असलेस त्यांना आदेशाच्या तारखेपासून ६० दिवसांचे आंत मा. विद्युत लोकपाल, केशवा, बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा(पूर्व), मुंबई-५१ यांजकडे करता येईल.

दिनांक :

(बी. जी. पवार)

अध्यक्ष

श्री. जी.बी.पानकर, सदस्य सचिव :

श्री. जी. सी. लेले, ग्राहक सदस्य :

एकमताच्या / बहुमताच्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्यात यावी.

(बी. जी. पवार)

अध्यक्ष

१) प्रश्न : तक्रारदार यांनी मागणी केल्याप्रमाणे रु. ३१५०/- हि रक्कम परत मिळणेचा हक्क आहे काय ?

उत्तर : आहे

२) आदेश ?

अंतिम आदेशाप्रमाणे

कारणमिमांसा

तक्रारदार श्री. तुकाराम कृष्णा काटकर हा पॉवरलूमसाठी वीज वापरणारा दि. ४.३.१९८९ पासूनचा ग्राहक आहे. त्यास ८ एच.पी. इतका भार मंजूर असल्याचे दिसून येते. सदर ग्राहकाने ३ एचपी वाढीव भारासाठी दि. २.२.२००९ रोजी रितसर कागदपत्रे हजर केलेली आहेत. वि.प.कडून सदर मागणीस दि.१७.३.२००९ रोजी पत्र क्र. ७१९ ने मंजूरी मिळाली व दि. १८.४.२००९ रोजी पावती क्र.८०२४०५० ने रु.३३००/- इतकी रक्कम जमा केलेली दिसून येते. तत्पूर्वी कर्पॅसिटर टेस्टिंग रु.४०/- दि. ७.३.२००९ रोजी भरून सर्व कागदपत्रे चाचणी अहवालासह दाखल केल्याचे ग्राहकाचे म्हणणे आहे. वि.प.ने या गोष्टीचा इन्कार केलेला आहे व त्यामुळे दि. ३.२.२०१० रोजी तपासणी पथकाने केलेल्या पाहणीप्रमाणे १.७५ एचपी इतका जादा भार वापरला असल्यामुळे अनधिकृत वीज वापर म्हणून रु.३१५०/- इतकी रक्कम भरण्यास दिलेली नोटीस दि. २६.२.२०१० योग्य आहे असे वि.प.ने प्रतिपादन केले आहे.

त्या अनुषंगाने वि.प.ने हजर केलेल्या कागदपत्रांची तपासणी केली. ग्राहकाने रितसर अर्ज करून वाढीव भार मंजूरीसाठीची रक्कम व कागदपत्रे जमा केलेली आहेत. चाचणी अहवाल दिला नाही हे वि.प.चे म्हणणे योग्य वाटत नाही, कारण रक्कम जमा करून त्याही अगोदर कर्पॅसिटर टेस्ट करून घेणाऱ्यास चाचणी अहवाल देण्याची अडचण होणार नाही. त्या संबंधी वि.प.ने नमूद केल्याप्रमाणे मंजूरपत्रावर चाचणी अहवाल दाखल करणेची सूचना असल्याने वेगळे कळविण्याची गरज नाही हे म्हणणे रास्त नाही. असो.

तपासणी पथकाने मंजूरीपेक्षा जादा भार वापरला म्हणून केलेली कार्यवाही योग्य नाही, कारण त्यासंबंधीची पूर्तता ग्राहकाने केलेली आहे. तसेच सदरचे अनधिकृत वीज वापराचे कोटेशन देतांना तक्रारदार यांचे नांव न देता श्री.उत्तमराव कृष्णा काटकर यांचे नांव दिलेले दिसून येते. सदरचे कोटेशन क्र. २३०२ दि. २६.२.२०१० रु.३१५०/- आहे. तसेच पत्र क्र. ७०९ दि. २६.२.२०१० ची नोटीसही श्री. उत्तमराव कृष्णा काटकर याच नांवाने काढली आहे. नंतर वरील कोटेशनमध्ये नावांत व रकमेत खाडाखोड करून रिकनेक्शनचे पैसेही कोटेशनने मागितले आहेत. ग्राहकाने दि. ८.४.२०१० पावती क्र. ८०४०४९८ रु. ३२००/-

(रु. ३१५० + ५०) अशी रक्कम जमा केली आहे व लगेच दि. ९.४.२०१० रोजी दिलेले पत्र हि वि.प.ने स्विकारलेले नाही. त्यामुळे ग्राहकाने सदरचे पत्र टपालाने पाठविल्याचे दिसते. या सर्व बाबींचा मुद्दामच उल्लेख केलेला आहे. ग्राहकावर केलेली कारवाई योग्य असल्याचे वि.प.चे म्हणणे चुकीचे आहे. त्यामुळे ग्राहकाने भरलेले व चुकीचे वसूल केलेले रु. ३१५०/- परत करावेत.

अधिनियम कलम १२६ प्रमाणे कारवाई केलेली आहे तर त्यासंबंधी सर्व कागदपत्रे तसेच म्हणणे मांडणे वा अपिल करावयाचे असल्यास तसे ग्राहकास दर्शविल्याचे वा कळविल्याचे दिसत नाही, मंजूरीपेक्षा जादा भार लागत असल्यामुळेच ग्राहकाने अर्ज करणे, रक्कम भरणे, कर्पॅसिटर तपासणी अहवाल सादर करणे इ. बाबी आधीच पूर्ण केल्या असल्यामुळे चाचणी अहवाल दिला नाही हे वि.प.चे कारवाई मागिल कारण समर्थनीय वाटत नाही. तपासणी पथकाने कारवाई केली व ती बरोबर कशी आहे हे वि.प.चे म्हणणे आहे. ग्राहकाने कागदपत्राची पूर्तता केलेली नाही हे वि.प.चे म्हणणे मान्य होत नाही.

खरोखरीच ग्राहकाने अनधिकृत वापर केलेला असेल तर अशाचसाठी कलम १२६ ची योजना आहे. मुळ ८ एच.पी.चा भार मंजूर आहे. गरजेनुसार जादा ३ एच.पी. वाढ मागितली, सर्व पूर्तता केली. तसेच मिटरप्रमाणे बिलिंग होत असल्यामुळे वापरलेल्या रिडींग युनिटची रक्कमही जमा होते. अशावेळी चाचणी अहवाल दिला नसल्याचे कारण यथायोग्य वाटत नाही. तसेच वीज जोडणी बंद करतांना घ्यावयाची दक्षता वि.प.ने घेतलेली दिसत नाही. कम १२६ च्या कारवाईच्यावेळीच तरतुदीप्रमाणे वापर गृहित धरून रक्कम कळविणे व त्यावेळी ७ दिवसांच्या आंत सदर रक्कम भरणेबाबत लेखी कळविले पाहिजे, ग्राहकास म्हणणे मांडण्यास परवानगी देवून कारवाईची पूर्ण कल्पना देणे अपेक्षित आहे. सदर कारवाईमध्ये प्रत्यक्षात दि.३.२.२०१० ला तपासणी झाली व त्यानंतर दि. २६.२.२०१० ला नोटीसीने रु. ३१५०/- ची मागणी नोंदविली हे कायद्यास धरून नाही. अनधिकृत वीज वापर व वीज चोरी यासाठी अधिनियमात वेगवेगळ्या कलमांची मांडणी केलेली आहे. असे असतांनाही ' वीज चोरीबाबतची येणी ' या सदराखाली कोटेशन देणे पूर्णपणे अयोग्य आहे. त्यामुळे जर खरोखरीच रक्कम येणे लागत असेल तर अधिनियम १२६ मधिल सर्व तरतुदींचा योग्य अंमल होणे अथवा ५६(२) प्रमाणे १५ दिवसांची नोटीस देवून पुरवठा खंडीत करणे अधिनियमास अपेक्षित आहे. वरील दोन्ही पर्यायामधिल योग्य पर्याय न निवडता आपले तेच खरे असे गृहित धरून खंडीत केलेल्या वीज पुरवठ्याची कृती अयोग्य आहे. वि.प.ने योग्य कार्यवाही करणे अपेक्षित आहे. सर्व कागदपत्रे व वस्तुस्थिती यांचा विचार करून मंच पुढील आदेश पारित करीत आहे.

आदेश

- १) तक्रार मंजूर करण्यात येत आहे.
- २) तक्रारदाराकडून जमा करून घेतलेले रु. ३१५०/- बिलात समायोजन करावे.
- ३) सदर आदेशाची अंमलबजावणी केल्याचे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम २००६ ८.७ नुसार वि.प. यांनी मंचास कळवावे.
- ४) या निर्णयाविरुद्ध तक्रारदार यांना अपील करावयाचे असलेस त्यांना आदेशाच्या तारखेपासून ६० दिवसांचे आंत मा. विद्युत लोकपाल, केशवा, बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा(पूर्व), मुंबई-५१ यांजकडे करता येईल.

दिनांक :

(जी. सी. लेले)

सदस्य